

det udelukkende er Hensynet til denne Spillepræmie, der faar en Skuespiller til at holde fast paa den Rolle, han har, og i hvilken han har vundet Publikum, eller faar ham til at søge ny Roller, selv om en yngre kunde udføre dem lige saa godt eller maaske bedre? Jeg tror, at Forholdene her vilde blive nogenlunde de samme, enten Feu'en var der eller ej. Thi ved Siden af Feu'en er der jo den kunstneriske Ærgerlighed; ogsaa den alene tror jeg vil være tilstrækkelig til at fremkalde det samme Forhold. Det vil altid være vanskeligt, meget vanskeligt, for en Skuespillerinde at forstaa, at nu er hun kommen saa højt op i Aarene, at hun rettelig bør afstaa de Roller, hun maaske har været Mester i i tidligere Tid, og denne Opfattelse vil det være vanskeligt for hende at faa, ogsaa ganske uanset, om der fulgte Feu med eller ej. Det vil være Bestyrelsens Sag her paa en Gang at være myndig og hensynsfuld, det vil være Bestyrelsens Sag altid ved Tildelingen af Rollerne at tage kunstneriske Hensyn, at tage disse i første Række. Men ved Siden af er der jo ogsaa personlige Hensyn, som ikke helt ville kunne tilside-sættes. Der er naturligvis her et Spørgsmaal, der ofte kan være yderst vanskeligt for Bestyrelsen, et Spørgsmaal, der kræver mangfoldige Hensyn sammen med Myndighed og en sikker Haand, der ikke lammes af Klikehensyn. Men man maa ingenlunde tro, at dette Spørgsmaal ikke vil vedblive at have sine Vanskeligheder, ogsaa om der ikke med en god Rolle tillige fulgte Udsigten til Feu. Og sammen med Ophævelsen af Feu'en vil der sikkert rejse sig ny Vanskeligheder med Krav om Lønstigning, Alderstillæg osv.

Jeg skal saa gaa over til Spørgsmaalet om en ny Teaterbygning. Det har jo vist sig under denne Debat, at naar der er Tale om: Hvad vil man gøre; man bør ikke blive ved den foreløbige Tilstand, vi nu have — saa munder det altid ud deri: Opførelse af et nyt Teater eller som det stadig hedder: Oprettelse af en „Talescene“. Dette Ord: „Talescene“ er jo i Øjeblikket blevet den gængse Benævnelse. Naar der tages til Orde for et Teater, beregnet for Skuespillet, benævnes dette altid i Skrift og Tale som „en Talescene“. Det er kun en Talescene, der kræves, og for hvilken der slaas til Lyd. Mon der egentlig ikke paa Bunden heraf ligger en vis Følelse af, at saadan lyder Sagen ikke saa stor, ikke saa kostbar, som naar man ligeud siger: Opførelse af endnu et Teater. Ja, det er muligt, at det er

ganske uforvarende og uden denne Hensigt, at Benævnelsen „Talescene“ er bleven almindelig benyttet, men i ethvert Tilfælde: Foranstaltningen bliver ikke billigere, ikke lettere overkommelig, fordi der kun er Tale om Oprettelse af en Scene i Stedet for om Opførelse af et nyt Teater.

Ønsket om at dele Skuespil, Opera og Ballet mellem to Teatre — det ene for Skuespillet og det andet for Opera og Ballet og vel ogsaa for enkelte Skuespil, der kræve en større Masseudfoldelse eller Medvirkning af Operaens og Balletens Kræfter — er jo gammelt og ofte fremsat. At den dramatiske Kunst ønsker en saadan Ordning, er sikkert ogsaa naturligt og meget vel motiveret. Det falder i og for sig let at skrive under paa og at tiltræde, hvad der i saa Henseende fremsættes til Fordel for en særlig Skueplads. Ligesaa længe, vi have haft den nuværende Teaterbygning, har der været klaget over, at baade Scenen og Tilskuerpladsen vare for store til, at Skuespillet egentlig kunde komme til sin Ret, og navnlig da det moderne Skuespil. Skuespilleren maa anstrenge sin Stemme for at høres. Han kan ikke nuancere, ikke bringe tilstrækkelig Afveksling ind i Dialogen. Han maa noget overdrive baade i Stemme og Mimik, maa, som det er blevet sagt, noget forraae det. Han kan i den Henseende ikke yde de Nuanceringer og den gode Kunst, som han under bedre kunstneriske Betingelser vilde være i Stand til. Dernæst er det naturligvis forbundet med meget store Vanskeligheder at forene Skuespil, Opera og Ballet paa een Scene. Under Indstuderinger og Prøver kommer meget forklarligt det ene let i Vejen for det andet. Ved de mange Prøver, som Indstuderingen af en Opera kræver, bliver Skuespillet, som der jævnlig er klaget over, forhindret i sit Arbejde, fordi Pladsen er optagen. Saadan har det været altid. Disse Klager have stadig lydt, og saaledes ville Klagerne sikkert ogsaa vedblive at lyde, saalænge disse tre Kunstarter ere forenede i een Bygning. Dermed være naturligvis ikke sagt, at hermed undskyldes ogsaa alt. Det er selvfølgelig her som i andre Forhold, at en større eller mindre Energi eller Omsigt kan i større eller mindre Grad overvinde foreliggende Vanskeligheder, og givet er det vel heller ikke, at alt vilde blive udmærket, om Teatret saa havde to Bygninger, to Scener.

Det er jo ganske forklarligt alle Manglerne ved den nuværende Ordning, der stilles frem, og de maales naturligvis ogsaa saa mørke som vel muligt. Men